

Asia: OM 9/021/2016

Tuomioistuinviraston perustaminen

Lausunnonantajan lausunto

Kannatatteko vai vastustatteko tuomioistuinviraston perustamista?

Kannatan

Mikä on yleinen arvionne toimikunnan ehdotuksesta?

Tuomioistuinviraston perustaminen toimikunnan ehdottamalla tavalla on tarpeen. Tuomioistuinviraston perustaminen tulisi toteuttaa toimikunnan suunnittelemassa aikataulussa.

Miten arvioitte tuomioistuinviraston hoidettaviksi ehdotettuja tehtäviä?

Tuomioistuinvirastolle suunnitellut tehtävät ovat asianmukaiset. Myös toimivallan jako tuomioistuinvirastolle suunniteltujen ja oikeusministeriölle jäävien tuomioistuinlaitoksen kehittämis- ja ohjaustehtävien välillä on asianmukainen. Molempien tahojen tehtävien hoitaminen merkitsee kuitenkin varsin tiivistä yhteistyötä niiden välillä. Tuomioistuinten itsenäisyys ja riippumattomuus ei myöskään saa vaarantua tuomioistuinvirastolle suunniteltujen tehtävien vuoksi.

Pidättekö toimikunnan arviota tuomioistuinviraston henkilöstömäärästä oikeana ja riittävänä?

Jotta tuomioistuinvirasto voisi hoitaa asianmukaisesti sille suunnitellut tuomioistuimia palvelevat tehtävät, sen henkilökunnan määrän tulee olla riittävä. Henkilökunnan määrään on vaikea ottaa kantaa. Toimikunnan ehdottama 45 henkilötyövuotta vaikuttaa varsin pieneltä tuomioistuinvirastolle suunnitellut tehtävät ja pohjoismainen vertailu huomioon ottaen.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan kokoonpanosta ja nimeämismenettelystä?

Ehdotettu johtokunnan kokoonpano on asianmukainen. On tärkeää, että johtokunnassa on myös asianajajakunnan edustus.

Johtokunnan nimeämismenettely ainakin käräjäoikeuksien edustajien osalta vaikuttaa varsin monimutkaiselta. Jatkovalmistelussa olisi tarpeen selvittää, voisivatko ylimmät tuomioistuimet tuomioistuinlinjoittain esimerkiksi tuomarivalintalautakunnan avustuksella huolehtia ehdokkaiden

nimeämisestä. Tämä lisäisi tuomarikunnan uskottavuutta nimeämismenettelyn avoimuuteen perusteluissa mainittujen vakiintuneiden yhteistoimintamuotojen asemesta.

Miten arvioitte toimikunnan ehdotusta tuomioistuinviraston johtokunnan ja ylijohtajan välisestä toimivallanjaosta?

Toimivallanjako on sinänsä asianmukainen. Yhdeksänjäseninen johtokunta on liian raskas elin osaksi operatiivisten tehtävien hoitamiseen. Ehdotuksen 6 §:n 3 kohdassa tarkoitettu määrärahojen jakaminen tuomioistuimille tulisi kuulua ylijohtajan toimivaltaan johtokunnan vahvistamien perusteiden mukaisesti.

Mikä on kantanne toimikunnan esittämään viraston sijaintipaikkaan ja sijaintipaikan valinnassa huomioon otettaviin seikkoihin?

Toimikunnan esittämillä perusteilla tuomioistuinviraston tulisi sijaita pääkaupunkiseudulla.

Muuta huomioitavaa?

Ylijohtajan kelpoisuusvaatimusten tulisi olla vastaavat kuin muillakin oikeushallinnon keskusvirastoilla. Ylijohtajalla tulisi olla muun muassa hyvä tuomioistuinten toiminnan tuntemus.

Pärnänen Pekka
Ylivieska-Raahen käräjäoikeus